

til Udlandet, og desuden var der den Arbejdsløn, der var indfæstet i Brændingen og Materialets Tilvejebringelse fra først af. Dette er der ikke nogen rigtig Mening i; der burde med Hensyn til Statsleverancer være givet en vis Margin mellem Indland og Udland, f. Eks. 10 pCt., og man kan være vis paa, at hvor en saadan ringe Margin ikke blev overskredet, vilde Nationen som saadan tjene ved, at det blev Nationens Arbejdsgivere, Driftsledere og Ingeniører, der udførte Arbejdet.

Der er andre Krav, jeg har set i det Materiale, jeg har, som jeg ikke vil fremføre her, fordi jeg er ganske ude af Stand til at danne mig en Mening om det, f. Eks. om det ikke er at gaa for vidt at forlange, at Staten, hvor den anvender Gulybræder, som den jo anvender i Massevis, skal lade dem høyle og pløje her; det tør jeg ikke sige noget om. Der er andre Ting af samme Kategori, som jeg ikke skal komme frem med i Øjeblikket, hvor det kun gælder om at antyde, hvad der kunde være Genstand for en saadan Kommissions Arbejde paa dette Punkt. Men der er et af de Svar, jeg har set, som jeg vil dvæle noget nærmere ved, fordi det rækker videre, i det hele viser en noget videre Opfattelse af Opgaven, som er stillet i Spørgsmaalet — eller skulde være stillet i Spørgsmaalet —, end de andre. Vedkommende Mand, som er en meget fremragende Fabrikant herhjemme, siger, at det under de forhaandenværende Forhold vil være vanskeligt for ham at holde sin Arbejdsstyrke i Vinter, og han hævder, at det vil have stor Betydning, om visse offentlige Arbejder, der skal til Udbud i en nærmere Fremtid, kunde udbydes allerede nu, saaledes at man kunde sætte dem i Gang paa Værkstederne i Vinter, selv om Staten forbeholdt sig ikke at modtage dem, efterhaanden som de blev færdige. Han peger paa saadanne Ting som f. Eks. de store Elevatorer ved Christiansborg Slot, for Kommunens Vedkommende dem ved Vestre Hospital og ved St. Hans Hospital; han nævner i denne Forbindelse, at baade Statspolitiet og Københavns Brandvæsen har anskaffet Personautomobiler fra Udlandet uden at henvende sig til eller give dem i Licitation i Indlandet. Han nævner i den samme Forbindelse, at der skal anskaffes Automobiler til den dansk vestindiske Hærstyrke, og han peger paa et Forhold, som netop i denne Forbindelse og netop som Genstand for Overvejelse af denne Kommission forekommer mig af stor Rækkevidde og af stor Betydning,

nemlig det Ønske, der ogsaa næres i Generaldirektoratet for Postvæsenet om paa en Mængde Postruter at afløse den almindelige Vognkørsel med Automobilkørsel. Mange af disse Ruter er givne i privat Entreprise; flere af dem har allerede gjort denne Forandring, men da det er private Folk, er man ikke Herré over, hvor de køber deres Køretøjer. Man kan kun sige, at Staten staar i et saadan Forhold til dem, at den selvfølgelig har Indfyldelse paa dem, og denne Indfyldelse kunde da navnlig under de nuværende Forhold anvendes til at forcere denne Overgang fra et Befordringsmiddel til et andet. Det samme maa være og er Genstand for Overvejelse indenfor en Mængde Kommuner i Provinserne, hvor der er Tale om at gaa over til Automobilkørsel i Stedet for Sporveje. Men hvad enten man benytter det ene eller det andet af disse Befordringsmidler, er det klart, at man bør benytte indenlandsk Tilvirkning, naar det er muligt, og ikke udenlandsk.

Hvad jeg har anført her, baade de store Træk, jeg har omtalt, og de Detailler, jeg er kommet ind paa med Hensyn til Statens Arbejde, er naturligvis ikke udtømmende; men den højtærede Minister vil selvfølgelig heller ikke forlange af mig, at jeg skal forelægge allerede nu en udtømmende Arbejdsplan for Kommissionen, det vilde jo være at foregribe den Virksomhed, som den allerførst skulde give sig af med, i det Øjeblik den kom til at træde sammen. Men jeg har været nødt til i saa vid Udstrækning, som det har været mig muligt ved den korte Tid, jeg har haft til min Raadighed, at nævne noget af det, jeg var i Stand til at fremføre, som kunde og maatte blive Genstand for en saadan Kommissions Arbejde, for at frigøre mig for Behøjdelsen for at udtale mig i alt for stor Almindelighed. Dette Krav mener jeg nu, at jeg har fyldestgjort, saa vidt det overhovedet kan lade sig gøre i den korte Tid, jeg har kunnet arbejde paa det.

Der er dernæst et andet Krav, som den højtærede Minister stillede til mig, og det er et Krav, som noget forbavsede mig, uagtet det falder godt i Traad med, hvad jeg ret jævnligen har erfaret under Forhandlingerne her i Tinget, nemlig at vor Parlamentarisme i en rent forbavsende Grad er noget udvendigt hos os og i meget ringe Grad er Kød og Blod, i hvert Fald da meget tyndt Blod. Thi hvis det ikke var Tilfældet, kunde en parlamentarisk Minister ikke sige til mig: Hvis Staten